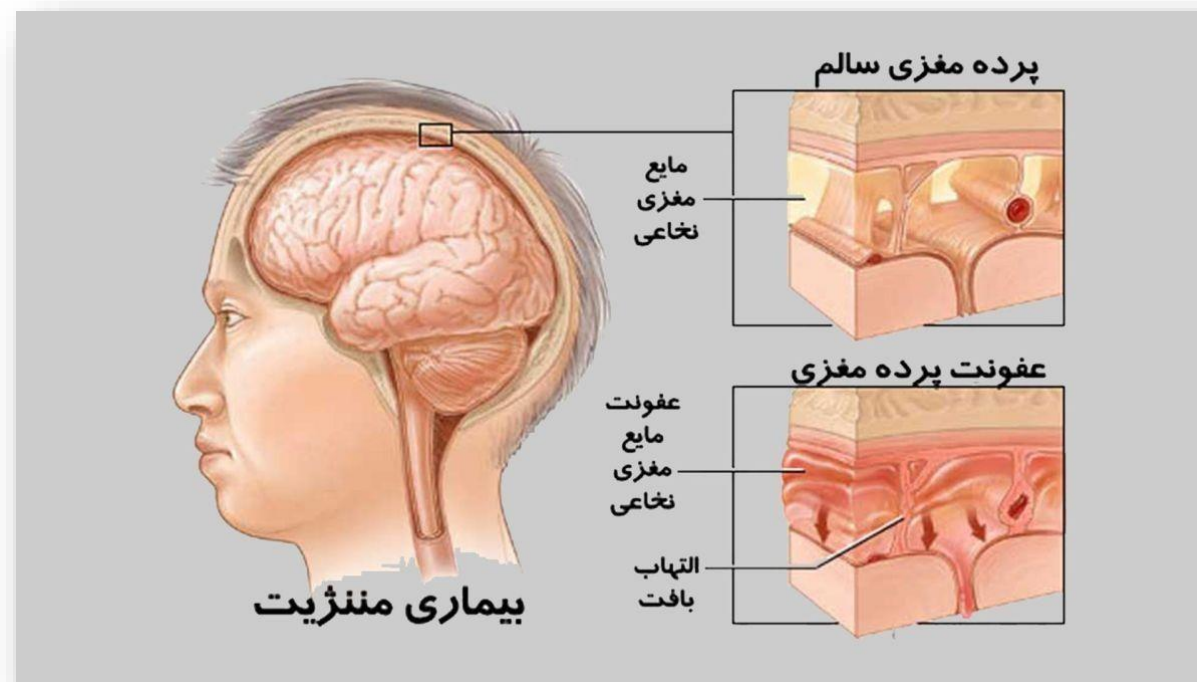

واحد آموزش به بیمار
بیمارستان فوق تخصصی کودکان دکتر شیخ
موضوع: مننژیت

مننژیت چیست؟

التهاب مننژ (پرده هایی که سطح مغز و نخاع را می پوشانند) مننژیت نامید می شود. این بیماری به وسیله عفونت باکتریایی یا ویروسی ایجاد می شود.

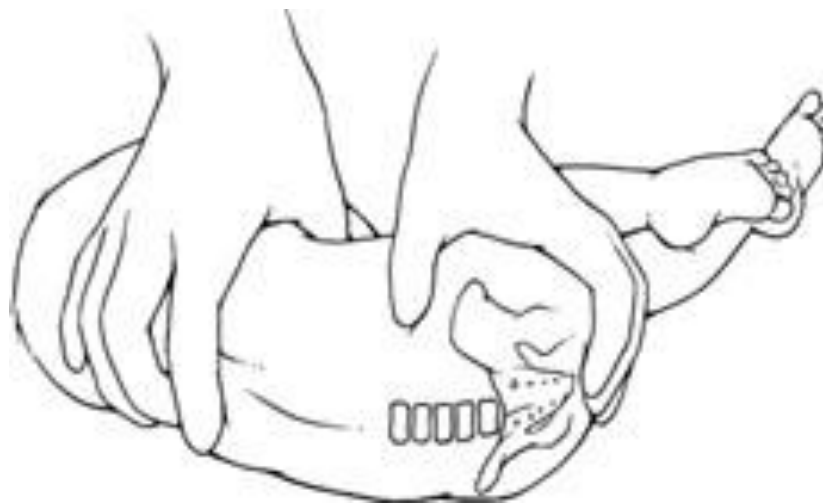
علائم مننژیت چیست ؟

بدحالی ، تب ، استفراغ، نخوردن غذا، گریه و بی قراری در کودکان بزرگتر ممکن است تمام علائم فوق به اضافه علائم دیگر دیده شود، مثل: سردرد شدید، حساسیت و انزجار از نور شدید و صدای بلند ، سفتی عضلات بخصوص عضلات گردن اگر کودک به طور غیر عادی بدحال است و یا حداقل دو علامت از علائم فوق در وی پدیدار شد باشد بلافاصله با پزشک مشورت کنید و یا کودک را به نزدیکترین بیمارستان برسانید.

کودک در بیمارستان بستری می شود و نخست آب نخاع وی جهت آزمایش نمونه گیری می شود و با کمک این آزمایش می توان عامل ایجاد کننده مننژیت را نیز مشخص نمود. همچنین ممکن است نمونه خون نیز جهت کشت و تعیین وجود باکتری در آن به آزمایشگاه فرستاده شود.

تشخیص بیماری

بهترین و تنها راه تشخیص مننژیت گرفتن مایع مغزی نخاعی از ناحیه کمر است

گرفتن مایع نخاع که به اصطلاح پزشکی (ال پی) نامیده می شود اکثرا جهت تشخیص و گاهی جهت مقاصد درمانی انجام می شود. در این روش سوزن مخصوصی از فضای بین مهره های تحتانی کمری وارد حفره میانی ستون فقرات (که در آن مایع نخاع جریان دارد) شده و مقدار اندکی از مایع گرفته می شود که جهت بررسی از نظر عفونت به آزمایشگاه فرستاده می شود

روش انجام :

کودک را به پهلو می خوابانیم یا به حالت نشسته قرار می دهیم و معمولا دستیار کمک می کند ستون فقرات خم تا فضای مهره های کمری از پشت باز شود. پوست ضدعفونی و سوزن مناسبی از لابلای دو مهره کمری عبور داده می شود تا نوک آن وارد فضای اطراف نخاع شود. بعد از گرفتن چند قطره از این مایع، سوزن خارج و محل، پانسمان خواهد شد.

سوالاتی که پدران و مادران همواره می پرسند این است که آیا انجام این عمل ضروری است؟ و نگران عوارض احتمالی گرفتن آب کمر هستند. پدر و مادر گرامی گرفتن مایع نخاع به هیچ عنوان باعث فلج نمی شود فلج پاها که به عنوان عارضه ال پی در نزد عامه مردم شناخته شده یک باور غلط است چون:

مایع نخاع از محلی گرفته می شود که اصلا نخاع وجود ندارد (نخاع از ناحیه گردن شروع شده و فقط تا مهره های فوفانی کمری ادامه می یابد در صورتی که محل گرفتن نمونه حد فاصل مهره تحتانی کمری می باشد)

اگر شنیده اید که به دنبال گرفتن مایع نخاع کودک دچار فلج شده است این به خاطر گرفتن مایع نخاع نبوده است

بنابراین با نمونه گیری به موقع از مایع نخاع به تشخیص سریع و درمان به موقع فرزندان کمک کنید واز عوارض خطرناک بیماری در فرزندان پیشگیری کنید

خود مراقبتی بعد از ال پی

در اکثریت موارد و در صورتی که پزشک معالج در مورد کودک دستور خاصی صادر نکرده باشد ، لازم نیست اقدام خاصی توسط والدین صورت گیرد .
درد و ناراحتی کودک در محل گرفتن مایع نخاع و احیاناً سردرد وی با چند ساعت استراحت برطرف خواهد شد .

پانسمان محل را می توان پس از ۲۴ ساعت برداشت

کودک را در صورتی که از سایر جهات ممنوعیتی وجود نداشته باشد ، می توان پس از ۱ تا ۲ روز حمام نمود. به کودک مایعات کافی بدهید تا جایی که رنگ ادرار وی روشن شود.

۱۲ ساعت بعد از انجام ال پی از انجام کارهای سنگین توسط کودک و برداشتن انجام سنگین (بیشتر از ۵ کیلو) اجتناب شود.

درمان مننژیت چیست؟

در صورت شک به مننژیت، پس از انجام آزمایش های لازم و حتی پیش از آماده شدن جواب آزمایش ها باید درمان با آنتی بیوتیک شروع شود.
اگر جواب آزمایش ها مشخص کند که کودک مبتلا به مننژیت **ویروسی** شده است ، آنتی بیوتیک ها قطع می شوند و هیچ درمان دیگری به جز مسکن لازم نیست.

عفونت های ویروسی معمولاً پس از ۱ تا ۱۴ روز بسته به نوع ویروس خود به خود بر طرف می شوند. اگر تشخیص مننژیت **باکتریال** تأیید شود، مصرف آنتی بیوتیک باید ادامه یابد.

چگونه می توان از مننژیت پیشگیری کرد؟

واکسن هایی که به طور معمول وجود دارند و استفاده می شوند کودک را علیه عوامل بیماری زا (هموفیلوس و مننگوکوک) محافظت می کنند. راه دیگری که برای محافظت فرد در مقابله با مننژیت باکتریال وجود دارد، دادن آنتی بیوتیک به کسانی است که با فرد مبتلا تماس نزدیک داشته اند، بخصوص کودکان و بزرگسالانی که در یک خانه زندگی می کنند.

عوارض مننژیت چیست؟ مننژیت های ویروسی بندرت عارضه ای باقی می گذارند.

همچنین درمان مناسب و به موقع با آنتی بیوتیک اغلب سبب بهبود کامل بیماری می شود. در تعداد اندکی از بیماران ممکن است عوارضی مثل ناشنوایی، تشنج و یا مشکلات یادگیری ایجاد شود. به ندرت بیماری (حتی در صورت درمان مناسب) به مرگ منتهی می شود